

Довідка
за результатами I етапу регіонального моніторингового дослідження
«Впровадження УХВЛ педагогами області в освітній процес»

В рамках проведеного I етапу регіонального моніторингового дослідження «Впровадження УХВЛ педагогами області в освітній процес» було здійснено опитування серед учнів закладів загальної середньої освіти, де впроваджувалася УХВЛ.

Метою дослідження було отримання інформації щодо ефективності впровадження Програми впровадження Української Хартії вільної людини в освітніх закладах Тернопільської області на 2021–2024 роки.

Цікавими є результати проведеного регіонального моніторингового дослідження - опитування учнів закладів загальної середньої освіти.

Участь в опитуванні взяли 255 учнів закладів загальної середньої освіти. Половина з них (49,8%) проживає у селі, 44,3% - у місті і 5,9% - у селищі міського типу.

Опитали 68,2% дівчат та 31,8% хлопців. З них більшість (58,8%) віком 14-16 років, майже третина (26,7%) – 12-14 років і найменше (14,5%) віком 16-18 років.

Ознайомлені зі змістом Української Хартії вільної людини 87,5% опитаних респондентів і 12,5% відповіли, що ні.

Найбільше інформацію про Українську Хартію вільної людини учні отримують на уроках (73,3%), на позакласних заходах (63,1%), у гуртках (14,1%) тощо.

Найважливішою цінністю Української Хартії вільної людини для опитаних учнів є бути вільною людиною (95,7%), бути українцем (86,3%), бути активним громадянином (74,9%), бути успішною державою (72,5%), любити (68,2%) тощо.

Прикладом (носієм) цінностей УХВЛ для учнів є найперше батьки (80,8%), вчителі (67,1%), друзі (28,6%) тощо.

На формування цінностей у своїх дітей найбільше впливають батьки (80,8%), вчителі (71,8%), класний керівник (60%), інтернет, соціальні мережі (45,9%), друзі, священнослужитель (відповідно 38,8% та 38%).

Опитані респонденти беруть участь у конкурсах, фестивалях, змаганнях за власним бажанням (83,5%), без особливого бажання це роблять 9,8% опитаних, а 6,7% це роблять тому, що зобов'язує керівник.

На запитання «Чим вам цікаві заняття щодо цінностей Української Хартії вільної людини?» діти відповіли по різному: ці заняття пробуджують відчуття патріотизму; цікаві теми, розглядаємо різні життєві ситуації; цікаво, бо за цим майбутнє і це є дуже важливо, для свідомих українців, на ці заняття завжди запрошують цікавих гостей; сприяють формуванню свідомості про гідність, свободу, рівність та солідарність, необхідні для розвитку суспільства та громадянського суспільства; цікаві своєю пізнавальністю та тим, що формують в мені розуміння цінностей вільної людини; вчимося бути активним громадянином, бути лідером, бути вільною людиною, бути рівноправним серед європейської спільноти; бути активним учасником змін навколо нас, бути успішним; можна дізнатися про Україну, про світ, про видатних людей, відчувати себе справжнім, бути активною, організовувати флешмоби; формують соціальну активність, лідерські якості, бути активним громадянином; цікаво проводжу час з однокласниками, отримую позитивні враження; через вивчення Хартії, я можу краще розуміти свої права та обов'язки, а також долучитися до просування демократії та розвитку громадянського суспільства в нашій країні, тощо.

Продовжуючи речення «Для мене бути українцем означає...» опитані респонденти зазначають: бути вільною людиною, бути патріотом своєї держави; підтримувати всіма силами нашу неньку, допомагати воїнам, молитись за Україну, робити все для якнайскорішої перемоги; бути українцем означає мати гордість за свою культуру, історію та мову, берегти та підтримувати українські традиції, цінності та бути гідним представником свого народу у світі; прагнути до волі та незалежності як фізичної, так і духовної; поважати інших, бути людиною з добрим серцем, людиною, котра любить свою країну та пишається нею; битися за волю і право на існування українського народу; різати русню; знати свою національну ідентичність, також це означає бути прив'язаним до своєї землі, природи, бути гордим, що я українець; мати глибоке почуття належності до своєї країни, шанувати її історію, культуру, мову та традиції, бути активним громадянином та допомагати своїй країні; бути громадянином особливої і красивої України; говорити українською мовою, допомагати

волонтерам, гарно ставитися до людей; любити Батьківщину, захищати від ворогів, бути єдиним народом, не забувати історію .

Учні висловлюють свою думку проте, що цінності Української Хартії вільної людини допоможуть бути свідомим українцем та патріотом своєї держави; розвивати свою особистість, бути відкритим до нового; дотримуватися принципів справедливості та діяти відповідально перед собою та іншими; бути частиною вільної та незалежної держави та в майбутньому виховувати це в наступних поколіннях; зрозуміти свої справжні життєві цінності, бути рівноправним громадянином у європейській спільноті; обрати майбутню професію, бути активним в житті; захищати своїх рідних і батьківщину; реалізувати свої плани в майбутньому; культивувати повагу до гідності кожної людини, незалежно від її статусу, походження або переконань; бути толерантним, розуміти різноманіття суспільства та поважати права кожного на вільну самореалізацію.

Широкі можливості щодо формування моральних цінностей дітей та молоді в закладах загальної середньої освіти надає впровадження цінностей Української Хартії вільної людини, шляхів щоденного їх використання в моральному вихованні школярів.